

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้มีอายุใกล้เกษียณจากสถาบันหรือ
หน่วยงานสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ในจังหวัดเชียงใหม่

Factors Affecting Investment Decisions in Digital Assets of People Close to
Retirement Age from Institutions or Agencies Under the Church of Christ in
Chiang Mai

ศุภชัย บุญธีรารักษ์^{1*}, ชีวพร อินแสง²

Supachai Boonteararux^{1*}, Cheewaporn Insaeng²

^{1,2}สาขาวิชาธุรกิจดิจิทัลและเทคโนโลยีทางการเงิน วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยพายัพ

272 หมู่ที่ 2 ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210 ประเทศไทย

^{1,2}Department of Digital Business and Financial Technology, Interdisciplinary Studies College,
Payap University

272 Moo 2, San Phranet Sub-district, San Sai District, Chiang Mai, 50210, Thailand

รับบทความ: 28 ตุลาคม 2567

ปรับปรุงบทความ: 18 ธันวาคม 2567

ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 24 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ทศนคติเกี่ยวกับการลงทุน และสินทรัพย์ดิจิทัล และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากผู้ที่มีอายุใกล้เกษียณ ที่มีอายุระหว่าง 55-59 ปี จากสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 209 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง และการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตอบส่วนใหญ่มีความรู้ในการลงทุนในระดับปานกลาง (66.03) มีความรู้ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล (55.50) และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (48.89) ในระดับน้อย มีระดับทัศนคติเห็นด้วยกับการที่ผู้ลงทุนควรมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น หลักทรัพย์ กองทุน และสินทรัพย์ดิจิทัลในระดับดี ในระดับคะแนนเฉลี่ย 4.00 และ ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง (57.89) โดย

* ผู้เขียนหลัก

อีเมล: supachai_b@payap.ac.th

ทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุนมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ

การลงทุน ความเสี่ยงในการลงทุน ทัศนคติ ผู้มีอายุใกล้เกษียณ สินทรัพย์ดิจิทัล

Abstract

This research aims to study the impact of investment knowledge, digital asset knowledge, and knowledge of investing in digital assets, as well as attitudes towards investment and digital assets, and acceptable risk levels on the decision to invest in digital assets. The study employs a quantitative research method, collecting data from 209 individuals closing to retirement age, aged 55–59, from institutions or agencies under the Church of Christ in Thailand located in Chiang Mai province. The data collection was conducted through direct questionnaires and online surveys. The data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. The research findings revealed that the majority of respondents had moderate investment knowledge (66.03), limited knowledge of digital assets (55.50), and limited knowledge of digital asset investment (48.89). The results also show that respondents agreed that investors should have good knowledge about investing in stocks, securities, funds, and digital assets, with an average score of 4.00. They exhibited a moderate level of risk tolerance (57.89). A positive correlation was observed between attitudes toward digital assets and investment decisions in digital assets at the 0.05 confidence level. Additionally, acceptable risk levels in investment significantly influenced digital asset investment decisions at the 0.01 statistical significance level.

Keywords

Investment, Investment Risk, Attitude, People close to retirement age, Digital Assets

บทนำ

ปัจจุบัน โลกกำลังอยู่ในยุคที่เรียกว่า “ยุคดิจิทัล” ยุคที่ซึ่งดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมากจนส่งผลถึงการพัฒนาหรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมทางการเงิน การลงทุน หรือสิ่งที่ซื้อ-ขายเพื่อการลงทุน ซึ่งใน

อดีตสิ่งที่ยืมซื้อ-ขายเพื่อการลงทุนมักเป็นหุ้น ทองคำ สกุลเงินต่างประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นอกจากการลงทุนในสิ่งที่กล่าวมา ปัจจุบันยังมีการลงทุนในสิ่งที่เรียกว่า “สินทรัพย์ดิจิทัล”

สินทรัพย์ดิจิทัล คือ สิ่งที่มีมูลค่าเช่นเดียวกับสินทรัพย์ทั่วไป โดยจับต้องไม่ได้ด้วยมือเปล่า ถูกสร้างขึ้นและจัดเก็บบนระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ สินทรัพย์ดิจิทัลสามารถซื้อ-ขายหรือแลกเปลี่ยนความเป็นเจ้าของได้ และสามารถสร้างมูลค่าให้แก่เจ้าของหรือผู้ถือครองได้ (Thongterm, 2022) หรือตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ม.ป.ป.) สินทรัพย์ดิจิทัลหมายถึงคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัลเท่านั้น ซึ่งสินทรัพย์ดิจิทัลที่กล่าวถึงในการศึกษาวิจัยนี้ คือสินทรัพย์ดิจิทัลตามความหมายของตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

การลงทุนในตลาดคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) ถือเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการลงทุนในยุคใหม่ เนื่องด้วยผลตอบแทนที่สูง ดังเช่นในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2560–2564) อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของบิตคอยน์ (Bitcoin) หนึ่งในเงินสกุลหลักอยู่ที่ร้อยละ 93.8 ต่อปี หรือเฉลี่ยร้อยละ 194.4 ต่อปีจากการลงทุนในอีเธอเรียม (Ethereum) หรือ อีเธอร์ (Ether) (Thompson, 2022) ประกอบกับการเติบโตของเทคโนโลยีในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ต (Internet) จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือหรือสมาร์ทโฟน (Smartphone) ที่ปัจจุบันมีจำนวน 56 ถึง 57 ล้านคนโดยประมาณ (Limited, 2022) หรือการเติบโตของสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ รวมถึงการที่สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) ได้รับการยอมรับจากภาครัฐ อันเห็นได้จากการพัฒนาเงินในรูปแบบดิจิทัลที่ออกโดยธนาคารกลาง (Central Bank Digital Currency: CBDC) หรือเงินบาทดิจิทัล โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) การอนุมัติให้มีการจัดตั้งบริษัทผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO Portal) และบริษัทผู้ประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange) อย่างถูกกฎหมาย ตลอดจนการเข้ามาสู่ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลของสถาบันการเงินแบบดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ทั้งแบบทางตรงและทางอ้อม ทั้งในรูปแบบของการพัฒนาแพลตฟอร์มซื้อ-ขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือการเสนอขายกองทุนที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวทำให้การลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) น่าสนใจ เป็นที่ยอมรับ และทำได้สะดวกมากขึ้น

ปัจจุบัน ถึงแม้คริปโทเคอร์เรนซีจะมีการเติบโตที่รวดเร็วมาก โดยเฉพาะเงินสกุลหลัก เช่น บิตคอยน์มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization หรือ Market Cap) ประมาณ 1,197.83 พันล้านดอลลาร์สหรัฐหรือประมาณ 41.29 ล้านล้านบาท และ อีเธอร์มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดประมาณ 317.26 พันล้านดอลลาร์สหรัฐหรือประมาณ 10.94 ล้านล้านบาท หรือ USDT ซึ่งอยู่ในกลุ่มสแตเบิลคอยน์ (Stablecoin) มีมูลค่าตามราคาตลาดอยู่ที่ 117.69 พันล้านดอลลาร์สหรัฐหรือกว่า 4.06 ล้านล้านบาท (ข้อมูล วันที่ 23 สิงหาคม 2567) (CoinMarketCap, 2024) และจากการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ถึงตัวเลขการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยอยู่ที่ 2.3 หมื่นล้านบาท (กุมภาพันธ์ 2567) แต่การลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีก็มีความเสี่ยงสูงมากเช่นกัน โดยเป็นความเสี่ยงจากอัตราการผันผวนของราคา ซึ่งราคาอาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ในอัตราร้อยละ 30 ถึง 40 ต่อวัน (YCHARTS,

2022) อีกทั้งยังมีเงินเหรียญใหม่ ๆ ที่มีการออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่องและพร้อมจะหายไปจากท้องตลาดอย่างรวดเร็วเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งกับผู้ลงทุนและเศรษฐกิจโดยรวมได้หากผู้ลงทุนไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับวิธีการลงทุนและสิ่งที่จะซื้อเพื่อการลงทุน เช่น ผู้ลงทุนอาจไม่ทราบว่าสินทรัพย์ดิจิทัลมีหลายประเภท และมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน หรืออาจไม่ทราบถึงสิ่งที่จะต้องพิจารณาเมื่อจะลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

เมื่อกล่าวถึงการลงทุน เป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ ที่มีมูลค่าการลงทุนรวมสูงสุด คือ นักลงทุนอายุระหว่าง 61-100 ปี รองลงมาคือ นักลงทุนอายุระหว่าง 51-60 ปี 41-50 ปี 31-40 ปี 21-30 ปี และ 1-20 ปี ตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พบว่า ในปี 2566 ไตรมาส 4 มูลค่าการลงทุนของนักลงทุนอายุระหว่าง 61-100 ปี และ อายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวน 1,422,852.94 ล้านบาท และ 723,987.77 ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ลงทุนกลุ่มที่เหลือมีมูลค่าการลงทุนสูงสุดเพียง 477,798.66 ล้านบาท โดยมูลค่าการลงทุนเป็นไปในทิศทางเดียวกันในปี 2563-2565 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการลงทุนของผู้มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไปและมูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นตามช่วงอายุ จากข้อมูลจำนวนประชากรไทยโดยสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าประชากรไทยอายุ 55-59 ปี ซึ่งเป็นวัยใกล้เกษียณ มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี เห็นได้จากประชากรกลุ่มนี้ในปี 2562 ถึง 2566 มีจำนวน 4,516,238 คน 4,619,641 คน 4,702,272 คน 4,770,472 คน และ 4,865,134 คน ตามลำดับ (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผู้มีอายุใกล้เกษียณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีอายุระหว่าง 55-59 ปี ที่ทำงานในสถาบันที่สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย เนื่องจากสถาบันที่ผู้วิจัยสังกัดเป็นหนึ่งในสถาบันที่สังกัดมูลนิธิฯ และหากบุคลากรของสถาบันหรือหน่วยงานที่สังกัดมูลนิธิฯ ลาออกและเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด บุคลากรเหล่านั้นจะได้รับเงินจำนวนหนึ่งที่เป็นการสะสมร่วมกันระหว่างบุคลากรและสถาบันตลอดอายุการทำงาน นอกจากนั้นยังได้รับเงินพิเศษหากเป็นการเกษียณอายุ ซึ่งอาจเป็นการเกษียณอายุก่อนกำหนด นั่นคือ เกษียณเมื่ออายุครบ 55-59 ปี หรือเป็นการเกษียณอายุเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ เงินที่บุคลากรจะได้รับนั้นเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูง ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้มักมองหาการลงทุนที่ให้ผลตอบแทน เช่น การนำเงินฝากธนาคาร การซื้อสลากออมสิน หรือการซื้อกองทุนต่าง ๆ ซึ่งเหล่านี้เป็นการลงทุนแบบดั้งเดิมที่ให้ผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ ปัจจุบันซึ่งเป็นยุคดิจิทัลมีการลงทุนรูปแบบใหม่ เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือก เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ให้ผลตอบแทนสูง ดังนั้นการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลจึงถือเป็นทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับการลงทุนในปัจจุบันในมุมมองของผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับ ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงสูงที่ตามมา และเนื่องจากการเป็นลงทุนรูปแบบใหม่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของคนทั่วไปที่อาจยังมีไม่มาก รวมถึงทัศนคติที่มีต่อสินทรัพย์ดิจิทัลหรือการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลที่อาจแตกต่างกัน เหล่านี้อาจส่งผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลได้

วัตถุประสงค์

จากประเด็นปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 2 ข้อ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ที่สอดคล้องเกี่ยวกับการลงทุน และสินทรัพย์ดิจิทัล และ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล
- 2) ระดับความสัมพันธ์ของความรู้ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ที่สอดคล้องเกี่ยวกับการลงทุน และสินทรัพย์ดิจิทัล และ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้มีอายุใกล้เคียงเกษียณจากสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย กรณีศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่” มีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการลงทุนและสินทรัพย์ดิจิทัล

1.1 ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน

ความรู้ด้านการลงทุนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน เห็นได้จากผลการศึกษาในบทความการทบทวนวรรณกรรม หัวข้อ “ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการลงทุน ความรู้ในการลงทุน และเงินลงทุนขั้นต่ำต่อความสนใจในการลงทุน” ที่พบว่า แรงจูงใจในการลงทุน ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน และเงินลงทุนขั้นต่ำ มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการลงทุน นอกเหนือจากตัวแปรทั้งสามนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความคาดหวังด้านรายได้ การรับรู้ความเสี่ยง และความรู้ทางการเงิน ที่ส่งผลต่อความสนใจในการลงทุน (Maharani & Saputra, 2021)

1.2 ความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

ถึงแม้ถูกเรียกว่า “สินทรัพย์” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่คนส่วนใหญ่สามารถนิยามหรือเข้าใจได้ในทิศทางเดียวกัน ทว่า “สินทรัพย์ดิจิทัล” นั้นเป็นสิ่งใหม่ซึ่งกำเนิดขึ้นและถูกยอมรับว่ามีมูลค่า สามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสามารถแลกเปลี่ยนได้ในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ยิ่งไปกว่านั้น ความหลากหลายของสินทรัพย์ดิจิทัลมีสูงมาก จึงต้องมีการจำกัดความและจัดประเภทให้ชัดเจน นั่นคือสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) ถูกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และโทเคนดิจิทัล (Digital Token) (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ม.ป.ป.)

สินทรัพย์ดิจิทัลประเภทคริปโทเคอร์เรนซีสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ หรือสินทรัพย์ดิจิทัลอื่น ๆ เช่น บิตคอยน์ (Bitcoin) อีเธอเรียม (Ethereum) โลต์คอยน์ (Litecoin) ริปเปิล (Ripple) และสเตลลาร์ (Stellar) เป็นต้น ในขณะที่สินทรัพย์ดิจิทัลประเภทโทเคนดิจิทัลสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่มีใช้การเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ม.ป.ป.)

โทเคนดิจิทัล ถูกแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย คือ โทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุน (Investment Token) และ โทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ (Utility Token) โดยที่โทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุนเป็นโทเคนดิจิทัลที่สร้างขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิในการร่วมลงทุน เช่น สิทธิในส่วนแบ่งรายได้ สิทธิในผลกำไรจากการลงทุน เป็นต้น แต่โทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ถูกสร้างขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิในการได้รับสินค้าและบริการที่เฉพาะเจาะจง เช่น บัตรโดยสารรถไฟฟ้า คูปองในศูนย์อาหาร หรือชิปในกาสิโน เป็นต้น (นารินทิพย์ ทองสายชล, 2564; สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ม.ป.ป.)

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้ลงทุนต้องทำความรู้จักสินค้าหรือสินทรัพย์ดิจิทัลที่สนใจจะลงทุนและเข้าใจถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในทุกแง่มุม (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2558) อันได้แก่

- 1) สินค้า ซึ่งในกรณีนี้คือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ คริปโทเคอร์เรนซี และ โทเคนดิจิทัลมีวัตถุประสงค์ในการสร้างและนำไปใช้ต่างกัน ชนิดของสินทรัพย์ดิจิทัลที่ถูกจัดไว้ในแต่ละประเภท กระบวนการแลกเปลี่ยน/เสนอขาย/ระดมทุนที่ใช้ได้หรือเหมาะสมกับสินทรัพย์ดิจิทัลแต่ละประเภท
- 2) ตัวกลางในการแลกเปลี่ยน เช่น ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Exchange) นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Broker) และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (Dealer) เป็นต้น
- 3) กลไกตลาด เช่น หากผู้ลงทุนเลือกใช้การระดมทุนแบบ ICO หรือชื่อเต็มคือ Initial Coin Offering การระดมทุนจะเป็นแบบดิจิทัลด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลผ่านระบบบล็อกเชน (Blockchain) ต่อสาธารณชน โดยผู้ระดมทุนจะเป็นผู้ออกโทเคนดิจิทัลมาแลกกับเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) แต่หากผู้ลงทุนต้องการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล กระบวนการและกลไกของตลาดที่เกี่ยวข้องก็จะแตกต่างกันไป
- 4) ความเสี่ยง การลงทุนล้วนแต่มีความเสี่ยงเกิดขึ้นจากการลงทุนนั้น และกระบวนการที่เลือกใช้ในการลงทุนต่างมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป

อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องรู้ก่อนการลงทุนควรทราบในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลที่เรียกว่า บิตคอยน์ (Bitcoin) คือ วิธีการประเมินมูลค่าบิตคอยน์ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีและได้มูลค่าของบิตคอยน์ที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการตีความถึงบิตคอยน์ที่ต่างกัน โดยวิธีที่ได้รับการกล่าวถึงและยอมรับมากที่สุดคือ แบบจำลองสต็อกฟลูว์ (Stock-to-Flow Model) หรือแบบจำลองทำนายราคาบิตคอยน์ที่ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างความหายากของบิตคอยน์กับราคาในอดีต เนื่องจากบิตคอยน์มีอุปทาน (Supply) ที่จำกัด ทำให้กลายเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในเรื่องความหายาก (Scarcity) โดยคำนวณจากความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าของบิตคอยน์ที่ทำการขุดออกมาแล้ว เปรียบเทียบกับบิตคอยน์ที่จะขุดออกมาในแต่ละปี และหากดูข้อมูลย้อนหลังจะพบว่า วิธีนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับราคา (Hougan & Lawant, 2021)

2. ทักษะด้านการลงทุนและสินทรัพย์ดิจิทัล

2.1 ทักษะเกี่ยวกับการลงทุน

การตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุนเป็นผลจากหลากหลายปัจจัย เห็นได้จากการศึกษาผลกระทบของความรู้ทางการเงินและทัศนคติต่อความเสี่ยงต่อพฤติกรรมของนักลงทุนในตลาดทุนประเทศอินโดนีเซียพบว่า ความรู้ทางการเงิน ทัศนคติต่อความเสี่ยง และแรงจูงใจในการออม มีผลเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมนักลงทุน (Ahmed et al., 2021, 47-69)

บทความวิจัยเรื่อง ทักษะเกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนช่วงเจนเอเรชั่นวาย ในประเทศไทย ระบุว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นการลงทุนที่มีความปลอดภัย สามารถทำได้ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นการลงทุนที่ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการฝากธนาคาร และเป็นเงินออมสำหรับอนาคตได้ (อัครวิทย์ รอบคอบ และ เกสินี หมั่นไธสง, 2566, 70-91)

2.2 ทักษะเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเชิงบวกหรือลบมักเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้คนนั้น ๆ ดังเช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานสินทรัพย์ดิจิทัลของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่ามี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังในการใช้งานและสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน (Effort Expectancy & Facilitating Condition) ความคาดหวังในประสิทธิภาพ (Performance Expectancy) และ อิทธิพลทางสังคม (Social Influencer) (ศรัณย์ภัทร ปฏิพัฒน์พงศ์, 2565) นอกจากนี้ปัจจัยด้านต่าง ๆ จะมีผลต่อการใช้สินทรัพย์ดิจิทัล ความคิดเห็นก็สามารถส่งผลถึงความสนใจในการจะทำใด ๆ ซึ่งรวมถึงความสนใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล เห็นได้จากการศึกษาของ ปฏิฐาน สละชั่ว และ ภทรรกิตติ เนตินิยม (2565, 161-170) ที่พบว่าความคิดเห็นที่ว่าสินทรัพย์ดิจิทัลมีมูลค่าในตัวเอง การเข้าถึงได้ง่ายของสินทรัพย์ดิจิทัล และความปลอดภัยของสินทรัพย์ดิจิทัล มีผลต่อความสนใจการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

เนื่องจากการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงเป็นเรื่องใหม่ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นอย่างไร จากการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนช่วงเจนเอเรชั่นวายในประเทศไทยของ อัครวิทย์ รอบคอบ และ เกสินี หมั่นไธสง (2566, 70-91) พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลว่าเป็นการลงทุนที่มีความปลอดภัยสามารถทำได้ตลอด 24 ชั่วโมง นักลงทุนกลุ่มนี้เลือกการลงทุนระยะสั้น เพราะคาดหวังการได้ผลตอบแทนที่รวดเร็ว ผลตอบแทนที่จะได้สูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร รวมถึงเห็นว่าสามารถเป็นเงินออมหรือเงินลงทุนในอนาคตได้

3. ความเสี่ยงจากการลงทุน

จากการศึกษา “การยอมรับความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี” พบว่า กลุ่มตัวอย่างยอมรับความเสี่ยงได้ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับ

ปานกลาง แต่ระดับการยอมรับความเสี่ยงนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุ (เกตุมนี พลับนิล และ สุภา ทองคง, 2563, 73-89)

ในหนังสือ The Palgrave Handbook of FinTech and Blockchain ได้กล่าวถึงการลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลว่า สกุลเงินดิจิทัลอาจเพิ่มความหลากหลายให้กับพอร์ตการลงทุน เนื่องจากมีความสัมพันธ์ที่ต่ำกับสินทรัพย์ดั้งเดิมประเภทอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม นักลงทุนควรตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง เช่น ความผันผวนของราคาในระดับสูง และโครงสร้างตลาดที่มีลักษณะเฉพาะตัว (van der Merwe, 2021, 445-471)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เผยแพร่เอกสาร “รู้เขา รู้เรา รู้เท่าทัน สินทรัพย์ดิจิทัล” ในเว็บไซต์ www.sec.or.th ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องความเสี่ยงจากการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลไว้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ม.ป.ป.)

- แม้ว่าการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านไอซีโอ (Initial Coin Offering: ICO) หรือการระดมทุนรูปแบบหนึ่งที่ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนเข้ามาช่วย อาจจะมีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงมากหากประสบความสำเร็จ แต่ก็มีความเสี่ยงสูงมากเช่นกัน เพราะอาจเสียเงินทั้งจำนวนได้ จึงควรศึกษาทำความเข้าใจสิ่งที่จะลงทุนก่อนตัดสินใจลงทุน
- ธุรกิจสตาร์ทอัพ (Startup) มีโอกาสล้มเหลวสูง บริษัทที่ออกไอซีโอ มักเป็นโครงการใหม่ที่มีแค่ไอเดียหรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่เคยมีมาก่อน จึงมีความเสี่ยงสูงที่โครงการจะไม่สำเร็จ แม้จะมีโอกาสได้ผลตอบแทนสูงแต่ก็เสี่ยงสูง เงินที่ลงไปทั้งหมดอาจกลายเป็นศูนย์
- การลงทุนโทเคน/คริปโทเคอร์เรนซีในต่างประเทศ หรือลงทุนโทเคน/คริปโทเคอร์เรนซีผ่านบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนจะไม่สามารถได้รับความคุ้มครองจากระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล มีโอกาสที่จะเกิดปัญหาสภาพคล่องเปลี่ยนมือยาก โทเคน/คริปโทเคอร์เรนซีที่ไม่ได้รับความนิยมหรือไม่ได้อยู่ในศูนย์ซื้อขายมักจะมีสภาพคล่องน้อย ซื้อขายเปลี่ยนมือได้ยาก
- ราคาของโทเคน/คริปโทเคอร์เรนซีมีความผันผวน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความเสี่ยงจากความผันผวนมาก

ในด้านของแนวความคิดเกี่ยวกับการยอมรับความเสี่ยง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “วางแผนการลงทุน” ว่า ความเสี่ยง คือ การไม่แน่นอน และความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา สามารถแบ่งประเภทของความเสี่ยงได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) ความเสี่ยงทั้งระบบ (Systematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง และเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถกำจัดให้หมดไปได้แม้ว่าจะกระจายการลงทุนอย่างดีแล้วก็ตาม 2) ความเสี่ยงเฉพาะตัว (Unsystematic Risk) เป็นความเสี่ยงเฉพาะของหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่เราลงทุนไว้เท่านั้น ไม่ได้เกิดขึ้นกับหลักทรัพย์อื่น ๆ

ความเสี่ยง คือ ความสามารถที่บุคคลจะยอมรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดการถือครองสินทรัพย์ในกลุ่มสินทรัพย์ลงทุน เพื่อให้ได้สัดส่วนที่ดีที่สุดภายใต้ความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ต้องการของบุคคล ในการศึกษาทางการเงิน ความทนต่อความเสี่ยงได้

มุ่งเน้นไปที่การตัดสินใจลงทุนทางการเงินโดยทั่วไปของบุคคล บุคคลที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงจะลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง บุคคลที่กลัวความเสี่ยงมักจะลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ (จันทะสุก ลาดสะอาด และคณะ, 2561)

4. การตัดสินใจในการลงทุน

สิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนคือปัจจัยด้านพฤติกรรม จากการศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ของคนไทย โดย ขวัญชนก โชคชัยวงศ์ (2565, 1-52) พบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรม อันได้แก่ พฤติกรรมการแห่ตามกัน (Herding Behavior) พฤติกรรมการคาดหวัง (Prospect Behavior) และพฤติกรรมการใช้ทางลัดในการตัดสินใจ (Heuristic Behavior) มีเพียงพฤติกรรมการแห่ตามกัน มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลของคนไทย นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลยังเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ควรถูกนำมาพิจารณา เห็นได้จากการศึกษาของ ญัฐฐาวี ศรีวัฒนไชย ที่พบว่า พนักงานบริษัทหลักหลักทรัพย์ เอเชีย พลัส จำกัด มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน แต่จะมีการวางแผนการลงทุน การบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน (ญัฐฐาวี ศรีวัฒนไชย, 2563, 1-15) และจากการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของพนักงานในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการตัดสินใจซื้อ มีการกล่าวถึงในแนวคิดด้านกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Kotler & Keller, 2012, 188-195) ว่าขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค มี 5 ขั้นตอนคือ 1) การรับรู้ถึงความต้องการ (Need Arousal) หรือการรับรู้ถึงปัญหา (Problem Recognition) 2) การค้นหาข้อมูล (Information Search) 3) การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternative) 4) การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) 5) ความรู้สึกภายหลังการซื้อ (Post Purchase Behavior)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนมีหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านความรู้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการลงทุน ความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ปัจจัยด้านทัศนคติส่วนบุคคล ทั้งทัศนคติต่อการลงทุนและทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรืออีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนคือความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน เนื่องจากการลงทุนในสินทรัพย์แต่ละประเภทมีความเสี่ยงแตกต่างกัน ผู้ลงทุนจึงต้องมีความระมัดระวัง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการลงทุน

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรของสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุระหว่าง 55 ถึง 60 ปี ซึ่งเป็นวัยใกล้เกษียณ มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) เป็นการเลือกประชากรจากสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีบุคลากรอายุระหว่าง 55 ถึง

60 ปีในสังกัดมากกว่า 10 คน ซึ่งมีจำนวน 7 หน่วยงาน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 209 คน ดังข้อมูลตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรจำแนกตามหน่วยงานหรือสถาบันที่สังกัด**

ลำดับที่	หน่วยงานที่สังกัด	ประชากร
1	โรงพยาบาลแมคคอร์มิค	40
2	โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย	42
3	โรงเรียนดาราวิทยาลัย	35
4	มหาวิทยาลัยพายัพ	27
5	โรงเรียนรังษีวิทยาลัย	40
6	สภาคริสตจักรในประเทศไทย	20
7	คริสตจักรภาคที่ 19	5
รวม		209

** ข้อมูลจากหน่วยงานสวัสดิการมุลินีสภาคริสตจักรในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2565

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบกึ่งปลายเปิด มีทั้งหมด 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพปัจจุบัน หน่วยงาน สถานะการเกษียณอายุ สิ่งที่ทำคาดว่าจะทำเมื่อเกษียณอายุการทำงาน และ เงินที่ทำคาดว่าจะได้รับสุทธิจากหน่วยงานสวัสดิการมุลินีแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choices)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถแบ่งสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออกเป็น 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านบุคคล และ ปัจจัยด้านสื่อและอื่น ๆ โดยมีตัวเลือก 5 ระดับ ข้อความในแบบสอบถามมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีอิทธิพลน้อยที่สุด	1
มีอิทธิพลน้อย	2
มีอิทธิพลปานกลาง	3
มีอิทธิพลมาก	4
มีอิทธิพลมากที่สุด	5

เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย

การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับชั้น โดยการหาช่วงความกว้างอันตรภาคชั้น การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ยเป็นดังนี้ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548, 335)

ระดับความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น
มีอิทธิพลน้อยที่สุด	1.00 - 1.80
มีอิทธิพลน้อย	1.81 - 2.60
มีอิทธิพลปานกลาง	2.61 - 3.40
มีอิทธิพลมาก	3.41 - 4.20
มีอิทธิพลมากที่สุด	4.21 - 5.00

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งความรู้ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับความรู้ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของผู้มีอายุใกล้เคียงจากสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้แบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับชั้น โดยการหาช่วงความกว้างอันตรภาคชั้น การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ยเป็นดังนี้ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548, 335)

ระดับความรู้	ค่าเฉลี่ยระดับความรู้
มีความรู้น้อย	1.00 - 1.67
มีความรู้ปานกลาง	1.68 - 2.34
มีความรู้มาก	2.35 - 3.00

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถแบ่งทัศนคติออกเป็น 2 ด้าน คือ ทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน และทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนและสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้วิจัยได้แบ่งค่าเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับชั้น โดยการหาช่วงความกว้างอันตรภาคชั้น การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ยเป็นดังนี้ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548, 335)

ระดับความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1.00 - 1.80
เห็นด้วยน้อย	1.81 - 2.60
เห็นด้วยปานกลาง	2.61 - 3.40
เห็นด้วยมาก	3.41 - 4.20
เห็นด้วยมากที่สุด	4.21 - 5.00

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (TSI Risk Profile Questionnaire) ที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการลงทุนและคำตอบจำนวน 3 ตัวเลือกในแต่ละข้อ คำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกนำไปกรอก ประมวลผลและประเมินระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) โดยระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิดจำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. การตัดสินใจนำเงินสะสมที่ได้รับเมื่อเกษียณอายุไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล
2. สัดส่วนของเงินที่คาดว่าจะนำไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล โดยคิดเป็นร้อยละของเงินที่ได้รับจากการเกษียณอายุทั้งหมด (กรณีตัดสินใจลงทุนหรือไม่แน่ใจ)
3. ประเภทของสินทรัพย์ดิจิทัลที่คาดว่าจะลงทุน (กรณีตัดสินใจลงทุนหรือไม่แน่ใจ)
4. วิธีที่คาดว่าจะใช้ลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (กรณีตัดสินใจลงทุนหรือไม่แน่ใจ)
5. ระยะเวลาที่คาดว่าจะลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลแต่ละรอบ (กรณีตัดสินใจลงทุนหรือไม่แน่ใจ)

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ในเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามแต่ละข้ออยู่ระหว่างค่า 0.67-1.00 และมีค่าเฉลี่ยรวม 0.87 ซึ่งสูงกว่า 0.50 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้มีอายุระหว่าง 55-59 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร ด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้มีอายุระหว่าง 55-59 ปี จำนวน 50 ฉบับ แบบสอบถามได้รับการตอบกลับ โดยตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วน จำนวน 28 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.00 เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ถูกส่งไปทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 20 เป็นไปตามทฤษฎีที่ นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์ (2562, 181-188) กล่าวว่า “นักวิชาการกำหนดอัตราส่วนการตอบกลับที่ยอมรับได้อยู่ที่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป โดยที่อัตราการตอบกลับมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี”

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของหน่วยงานหรือสถาบันในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุระหว่าง 55-60 ปี จำนวน 209 คน เก็บแบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน google form จำนวน 2 สถาบันหรือจำนวน 45 คน และแบบสอบถามผ่านผู้ประสานงานในสถาบันที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วรอการตอบกลับ จำนวน 5 สถาบันหรือจำนวน 164 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน 3) ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการลงทุน สินทรัพย์ดิจิทัล และการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้วิจัยทำการตรวจให้คะแนน รวมคะแนน แล้วนำคะแนนรวมมาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนและสินทรัพย์ดิจิทัล นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย และแปรผลเทียบเกณฑ์ 5) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของบุคลากรที่กำลังจะเกษียณอายุของสถาบันหรือหน่วยงานในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในจังหวัดเชียงใหม่ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Spearman Rank Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย จากข้อมูลทั่วไปสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ เพศของผู้มีอายุใกล้เกษียณ มากที่สุดคือ เพศหญิง (66.99) รองลงมาคือ เพศชาย (30.14) และ ไม่ประสงค์จะระบุ (2.87) ระดับการศึกษาของผู้มีอายุใกล้เกษียณ มากที่สุดคือ ปริญญาตรี (35.89) รองลงมาคือ ปริญญาโท (34.45) สถานภาพปัจจุบันของผู้มีอายุใกล้เกษียณมากที่สุดคือ สมรส (69.38) รองลงมาคือ โสด (19.62) เงินที่คาดว่าจะได้รับสุทธิจากหน่วยงานสวัสดิการมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยและหน่วยงานของผู้มีอายุใกล้เกษียณเมื่อเกษียณอายุการทำงาน มากที่สุดคือ มากกว่า 1,000,000 บาท (49.76) รองลงมาคือ 500,000 – 1,000,000 บาท (25.36) สิ่งที่จะคาดว่าจะทำเมื่อเกษียณอายุการทำงานของผู้มีอายุใกล้เกษียณ มากที่สุดคือ ยังไม่ได้ตัดสินใจ (43.54) รองลงมาคือ ทำธุรกิจส่วนตัว (34.93) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล มากที่สุดคือ บุคคลในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 3.65) รองลงมาคือ สื่อสังคมออนไลน์ (ค่าเฉลี่ย 2.71) และการโฆษณาหรือการชักชวนโดยสถาบันการเงิน (ค่าเฉลี่ย 2.65)

จากการศึกษาถึงระดับความรู้ในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ระดับความรู้ของผู้มีอายุใกล้เกษียณ ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ระดับความรู้ของผู้มีอายุใกล้เกษียณ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านการลงทุน	2.03	0.58	ปานกลาง	1
ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล	1.57	0.70	ต่ำ	3
ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล	1.63	0.65	ต่ำ	2
รวม	1.74	0.65	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความรู้ มากที่สุดคือ ด้านการลงทุน (ค่าเฉลี่ย 2.03) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 รองลงมาคือ ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (ค่าเฉลี่ย 1.63) และด้านสินทรัพย์ดิจิทัล (ค่าเฉลี่ย 1.57) ตามลำดับ

และจากการศึกษาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องสินทรัพย์ดิจิทัล ผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า ระดับมากที่สุด คือ “การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลแตกต่างจากการเล่นแชร์ลูกโซ่” (ค่าเฉลี่ย 3.26) รองลงมาคือ “Bitcoin คือ อนาคตของโลกการเงินและด้านสินทรัพย์ดิจิทัล” (ค่าเฉลี่ย 3.14) และ “สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์อื่นหรือสิ่งอื่น ในแง่การลงทุน” (ค่าเฉลี่ย 2.98) ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้มีอายุใกล้เคียง ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้มีอายุใกล้เคียง

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ระดับต่ำ	80	38.28	2
ระดับปานกลาง	121	57.89	1
ระดับสูง	8	3.83	3
รวม	209	100.00	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีมากที่สุดคือ ระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.89) รองลงมาคือ ระดับต่ำ (ร้อยละ 38.28) และ ระดับสูง (ร้อยละ 3.83) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Spearman Rank Correlation Coefficient) ได้ผลดังต่อไปนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลและการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ความรู้ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจนำเงินสะสมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเกษียณอายุไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้มีอายุใกล้เคียง

2) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนและการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจนำเงินสะสมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเกษียณอายุไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้มีอายุใกล้เคียง

ตารางที่ 4

ระดับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและการตัดสินใจนำเงินสะสมที่คาดว่าจะลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

		การตัดสินใจลงทุน
ทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล	ค่าสหสัมพันธ์	.162*
	P	.019
	ระดับความสัมพันธ์	ต่ำ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 กล่าวคือ หากผู้มีอายุใกล้เคียง มีทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลในระดับที่สูงขึ้น ก็ส่งผลเล็กน้อยต่อการตัดสินใจนำเงินสะสมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเกษียณอายุไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลสูงขึ้น

ตารางที่ 5

ระดับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

		การตัดสินใจลงทุน
ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	ค่าสหสัมพันธ์	.316**
	P	.000
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ระดับการยอมรับความเสี่ยงและการตัดสินใจนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กล่าวคือ หากผู้มีอายุใกล้เคียงสามารถยอมรับความเสี่ยงในระดับที่สูงขึ้น ก็ส่งผลต่อการตัดสินใจนำเงินสะสมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเกษียณอายุไปลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในเรื่องสินทรัพย์ดิจิทัล และ ความรู้ในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของกลุ่มผู้มีอายุใกล้เคียง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดด้านกระบวนการตัดสินใจซื้อ (Kotler & Keller, 2012, 188-195) ที่ระบุว่า การค้นหาข้อมูล (Information Search) เป็นขั้นตอนสำคัญในการตัดสินใจซื้อ เนื่องจากผู้มีอายุใกล้เคียงจะมีความระมัดระวังในการลงทุนมากกว่ากลุ่มอายุอื่น และ มองว่าสินทรัพย์ดิจิทัลยังมีลักษณะเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง ไม่ปลอดภัย และ ยังไม่ได้รับการยอมรับในกลุ่มคนหมู่มากในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านระดับทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับ

การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลว่าเป็นการลงทุนที่มีความปลอดภัย สามารถทำได้ตลอด 24 ชั่วโมง ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร รวมถึงเป็นเงินออมหรือเงินลงทุนในอนาคตได้ (อัศววิช ครอบขอบ และ เกสินี หมั่นไธสง, 2566, 70-91) และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรัณย์ภัทร ปฏิพัฒน์พงศ์ (2565, 70-91) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานสินทรัพย์ดิจิทัลของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ความคาดหวังในการใช้งานและสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน ความคาดหวังในประสิทธิภาพ และอิทธิพลทางสังคม ซึ่งจากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ทักษะคิดความคิดเห็นในเชิงบวกและการมองเห็นถึงอนาคตของสินทรัพย์ดิจิทัล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการตัดสินใจในการลงทุน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า บริษัทตัวแทนซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยจึงมีความพยายามในการส่งเสริมความรู้ในเชิงบวกแก่ประชาชน ทั้งผ่านการจัดอบรม สัมมนา หรือ ผ่านการนำเสนอผ่านช่องทางสื่อสังคม (Social Media) เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีและเกิดการตัดสินใจลงทุนในอนาคต

ผลการวิจัยยังทำให้พบว่า ปัจจัยด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เผยแพร่เอกสาร “รู้เขารู้เรา รู้เท่าทัน สินทรัพย์ดิจิทัล” ในเว็บไซต์ www.sec.or.th ซึ่งได้กล่าวถึงในเรื่องความเสี่ยงจากการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลไว้ว่า แม้ว่าการลงทุนใน สินทรัพย์ดิจิทัลผ่านไอซีโอ (ICO) อาจจะมีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูงมากหากประสบความสำเร็จ แต่มีความเสี่ยงสูงมากเช่นกันเพราะอาจเสียเงินทั้งจำนวนได้ จึงควรศึกษาทำความเข้าใจสิ่งที่จะลงทุนก่อนตัดสินใจลงทุน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้ที่สนใจจะลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลควรมีการประเมินความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ของตนเอง เพื่อจะสามารถเลือกประเภทสินทรัพย์ที่เหมาะสมกับตนเอง เนื่องจากในปัจจุบัน สินทรัพย์สำหรับการลงทุนมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีความเสี่ยงและผลตอบแทนแตกต่างกัน

ในด้านระดับความสัมพันธ์ พบว่า ระดับทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลแตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ปณิธาน สละชั่ว และ ภัทรกิตติ เนตินิยม (2565, 161-170) ที่ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นที่ว่าสินทรัพย์ดิจิทัลมีมูลค่าในตัวเอง การเข้าถึงได้ง่ายของสินทรัพย์ดิจิทัล และความปลอดภัยของสินทรัพย์ดิจิทัล มีผลต่อความสนใจการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

นอกจากนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุนต่างกัน ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสิ่งที่พบจากการศึกษาของ เกตุมนี พลัณนิล และ สุภา ทองคง (2563, 73-89) ที่ว่าระดับการยอมรับความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งอาจเป็นเพราะการออมและการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล มีลักษณะความเสี่ยงที่ต่างกัน โดยการออมจะเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำแต่การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลจัดเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง

สรุป

การทำวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้ด้านการลงทุน ด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ทักษะเกี่ยวกับการลงทุน และสินทรัพย์ดิจิทัล และ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของผู้มีอายุใกล้เคียงจากสถาบันหรือหน่วยงานสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยความรู้ในเรื่องสินทรัพย์ดิจิทัล และ ความรู้ในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล แต่ปัจจัยทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและปัจจัยด้านระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของกลุ่มผู้มีอายุใกล้เคียง โดยทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุน และสินทรัพย์ดิจิทัล และ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นสินทรัพย์ที่มีผลตอบแทนสูงและมีความเสี่ยงสูง ดังนั้นหากผู้มีอายุใกล้เคียงตัดสินใจจะลงทุน ควรต้องพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้หรืออาจพิจารณาเลือกลงทุนในสินทรัพย์อื่นที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ทองคำ พันธบัตรรัฐบาล ร่วมด้วย เพื่อให้สามารถจัดการเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงจากการลงทุนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

1. นำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานอื่น ที่ต้องการสนับสนุนให้บุคคลที่เกษียณอายุลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลได้นำไปใช้ในการวางแผนการให้ความรู้ เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล และ วิธีการลงทุนที่เหมาะสมแก่บุคคลที่เกษียณอายุ

2. นำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการกำกับดูแล การป้องกันภัยที่จะเกิดขึ้นกับผู้ลงทุนในอนาคต ทั้งในส่วนของกรมโฆษณาเท็จจริง และการให้ข้อมูลที่ถูกต้องจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน โดยหน่วยงานภาครัฐ เช่น กองบัญชาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม หรือโดยมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย รวมถึงสถาบันการศึกษาที่อาจมีการจัดหลักสูตรการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่กลุ่มผู้เกษียณอายุที่สนใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มขึ้นในประชากรกลุ่มเดิมที่ยังไม่แน่ใจว่าจะลงทุนหรือไม่ ว่าหากกลุ่มนี้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลมากขึ้น จะมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและการตัดสินใจลงทุนหรือไม่

2. ควรศึกษาประชากรในกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้ทำงานด้านสายสุขภาพ เพื่อให้ทราบถึง ระดับความรู้ ทักษะ และ ระดับความเสี่ยง ที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน

เอกสารอ้างอิง

- เกตุมนี พลัสนิล และ สุภา ทองคง. (2563). การยอมรับความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลและพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(3), 73-89. <https://so03.tcithaijo.org/index.php/rpu/article/view/248920>
- ขวัญชนก โชคชัยวงศ์. (2565). ปัจจัยด้านพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ของคนไทย [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล]. <https://archive.cm.mahidol.ac.th/bitstream/123456789/4423/1/TP%20BM.009%202565.pdf>
- จันทะสุก ลาตสะอาด, โรจนา ธรรมจินดา, และ สุจรรย์พันธ์ สุวรรณพันธ์. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงาน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 11(1), 124-138. <https://so03.tcithaijo.org/index.php/JMMS/article/view/131893>
- ณัฐธาวรี ศรีวัฒนไชย. (2563). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุของพนักงาน บริษัทหลักทรัพย์ เอเชีย พลัส จำกัด [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-1/6114993031.pdf>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (n.d.). แบบทดสอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้. <https://www.set.or.th/project/caltools/risk.html>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). ทำความรู้จักกับ CBDC และความคืบหน้าในประเทศไทย. *BOT Magazine*. 36 – 37. https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256304_TheKnowledge_CBDC.aspx
- นารินทิพย์ ทองสายชล. (2564, 23 สิงหาคม). *Digital Asset: มิติใหม่แห่งการลงทุนยุค Digital*. <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/259-get-to-know-digital-asset>
- นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 13(3), 181-188. https://www.thonburi-u.ac.th/Journal/Document/13-3/Journal13_3_16.pdf
- ปณิธาน สละชั่ว และ ภัทรกิตติ เนตินิยม. (2565). ทักษะคิดต่อการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล กรณีศึกษา E-book การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษารั้งที่ 17 ปีการศึกษา 2565 (น. 161-170). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). *พฤติกรรมองค์กรการ* (หน้า 335). กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร.
- ศรัณย์ภัทร ปฏิพัฒน์พงศ์. (2565). การศึกษาความตั้งใจในการใช้งานสินทรัพย์ดิจิทัลของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล].

<https://archive.cm.mahidol.ac.th/bitstream/123456789/4673/1/TP%20BM.050%202565.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (ม.ป.ป.). พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561.

<https://www.ocs.go.th/council-of-state/#/public/doc/VTJGc2RHVmtYMTlkMG5Bdk0v andTbjVZQm9NSEpGSTlDcjU5WTRkWTBHVT0%3D>

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558). การวางแผนการเงิน.

https://www.set.or.th/education/th/start/start_start.pdf

_____. (ม.ป.ป.). รู้เขา รู้เรา รู้เท่าทัน สินทรัพย์

ดิจิทัล. <https://www.sec.or.th/TH/Documents/DigitalAsset/DigitalAssetInvestment-Guide.pdf>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). มูลค่าและช่วงอายุผู้ถือหน่วยลงทุน. Government Data Catalog: GD

Catalog. <https://gdcatalog.go.th/dataset/gdpublish-dataset-51-0002>

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). ระบบสถิติทางการทะเบียน.

<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/FilterPageAge>

อัศววิรัช รอบคอบ และ เกสินี หมั่นไธสง. (2566). ทศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของนักลงทุน ช่วงเจนเนอเรชันวายในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้, 5(1), 70-91.

<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/MJBA/article/view/261841/178804>

Ahmed, Z., Noreen, U., Ramakrishnan, S. A. L., & Abdullah, D. F. B. (2021). What explains the investment decision-making behaviour? The role of financial literacy and financial risk tolerance. *Afro-Asian Journal of Finance and Accounting*, 11(1), 47–69.

<https://ideas.repec.org/a/ids/afasfa/v11y2021i1p1-19.html>

Bilys, L. (2021, July 30). *Bitcoin's last 5 years roi is 70x higher than average return of five major indices*. Fintech Finance. <https://ffnews.com/newsarticle/bitcoins-last-5-years-roi-is-70x-higher-than-average-return-of-five-major-indices/>

CoinMarketCap. (2022, November 11). *Cryptocurrency prices, charts and market capitalizations*. <https://coinmarketcap.com/>

Hougan, M. & Lawant, D. (2021). *Cryptoassets: The Guide to Bitcoin, Blockchain, and Cryptocurrency for Investment Professionals* (February 24, 2021). CFA Institute Research Foundation Briefs, January 2021, ISBN 978-1-952927-08-9, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3792541> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3792541>

Kotler, P. & Keller, K.L. (2012). *Marketing Management*. London: Pearson Education Limited.

Krungsri Plearn Plearn. (2021, December 21). รู้จักเทคโนโลยี defi บริการเงินยุคใหม่บนโลกออนไลน์.

krungsri.com. <https://www.krungsri.com/th/plearn-plearn/invest-defi-platform>

Limited, B. P. P. C. (2022, February 17). Thailand's digital dependence revealed in new

internet study. *Bangkok Post*. [https://www.bangkokpost.com/business/2265383/](https://www.bangkokpost.com/business/2265383/thailands-digital-dependence-revealed-in-new-internet-study)

thailands-digital-dependence-revealed-in-new-internet-study

Maharani, A., & Saputra, F. (2021). Relationship of investment motivation, investment

knowledge and minimum capital to investment interest. *Journal of Law, Politic and*

Humanities, 2(1), 23-32. <https://doi.org/10.38035/jlph.v2i1.84>

Statista Research Department. (2021, September 8). *Smartphone users in Thailand 2017-*

2026. Statista. [https://www.statista.com/statistics/467191/forecast-of-smartphone-](https://www.statista.com/statistics/467191/forecast-of-smartphone-users-in-thailand/)

users-in-thailand/

Thompson, M. (2022). *Bitcoin - Bitcoin (cryptocurrency)*. UpMyInterest.

<https://www.upmyinterest.com/fund?tick=Bitcoin>

_____. (2022). *Ethereum - Ether (cryptocurrency)*. UpMyInterest.

<https://www.upmyinterest.com/fund?tick=Ethereum>

Thongterm, D. (2022, February 17). *เจาะลึก Digital Asset ก่อนลงทุน - Kubix | Invest Earn*

Experience. www.kubix.co. [https://www.kubix.co/news-articles/insight-of-digital-asset-](https://www.kubix.co/news-articles/insight-of-digital-asset-before-investing/)

before-investing/

van der Merwe, A. (2021). Cryptocurrencies and Other Digital Asset Investments. In:

Pompella, M., Matousek, R. (eds) *The Palgrave Handbook of FinTech and Blockchain*.

Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-66433-6_20

YCHARTS. (2022). *Bitcoin price*. https://ycharts.com/indicators/bitcoin_price

_____. (2022). *Ethereum price*. https://ycharts.com/indicators/ethereum_price

_____. (2022). *Tether price*. https://ycharts.com/indicators/tether_price